

Foundations of Halacha 32.1 - The Prohibitions of Ribbis

<p>1. <u>Parashat Mishpatim Chap. 21</u></p> <p>24. When you lend money to My people, to the poor person [who is] with you, you shall not behave toward him as a lender; you shall not impose interest upon him.</p>	<p><u>פרשת משפטים פרק כא</u></p> <p>(כד) אִם כֶּסֶף תִּלְוֶה אֶת עַמִּי אֶת הָעֲנִי עִמָּךְ לֹא תִהְיֶה לוֹ כְּנֹשֶׁה לֹא תִשְׁיָמוּן עָלָיו נֶשֶׁךְ :</p>
<p>2. <u>Parashat Behar Chap. 25</u></p> <p>35. If your brother becomes destitute and his hand falters beside you, you shall support him [whether] a convert or a resident, so that he can live with you. 36. You shall not take from him interest or increase, and you shall fear your God, and let your brother live with you. 37. You shall not give him your money with interest, nor shall you give your food with increase. 38. I am the Lord, your God, Who took you out of the land of Egypt, to give you the land of Canaan, to be a God to you.</p>	<p><u>פרשת בהר</u></p> <p>(לה) וְכִי יִמוּךְ אָחִיךָ וּמָטָה יָדוֹ עִמָּךְ וְהִחְזִיקְתָּ בּוֹ גֵר וְתוֹשֵׁב וְחִי עִמָּךְ : (לו) אֶל תִּקַּח מֵאִתּוֹ נֶשֶׁךְ וְתִרְבִּית וְיִרְאֶתָּה מֵאֲלֹקֶיךָ וְחִי אָחִיךָ עִמָּךְ : (לז) אֶת כֶּסֶפְךָ לֹא תִתֵּן לוֹ בְּנֶשֶׁךְ וּבִמְרִבִּית לֹא תִתֵּן אֶכְלֶךָ : (לח) אֲנִי יְקֹוֹק אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לָתֵת לָכֶם אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן לְהִיּוֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים : ט</p>
<p>3. <u>Parashat Ki Tetze Chap. 23</u></p> <p>20. You shall not give interest to your brother, [whether it be] interest on money, interest on food or interest on any [other] item for which interest is [normally] taken. 21. You may [however,] give interest to a gentile, but to your brother you shall not give interest, in order that the Lord, your God, shall bless you in every one of your endeavors on the land to which you are coming to possess.</p>	<p><u>פרשת כי תצא</u></p> <p>(כ) לֹא תִשִּׁיךְ לְאָחִיךָ נֶשֶׁךְ כֶּסֶף נֶשֶׁךְ אֶכֶל נֶשֶׁךְ כֹּל דְּבַר אֲשֶׁר יִשֶׁךְ : (כא) לְנִכְרֵי תִשִּׁיךְ וּלְאָחִיךָ לֹא תִשִּׁיךְ לְמַעַן יְבָרְכֶךָ יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מַשְׁלַח יָדְךָ עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲתָה בָּא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ : ס</p>
<p>4. <u>Parashat Kedoshim Chap. 19</u></p> <p>14. You shall not curse a deaf person. You shall not place a stumbling block before a blind person, and you shall fear your God. I am the Lord.</p>	<p><u>פרשת קדשים</u></p> <p>(יד) לֹא תִקְלַל חֵרֵשׁ וּלְפָנָי עֹנֵה לֹא תִתֵּן מִכְשָׁל וְיִרְאֶתָּה מֵאֲלֹקֶיךָ אֲנִי יְקֹוֹק :</p>
<p>5. <u>Gemara Bava Metzia 61b</u></p> <p>Raba said: Why did the Divine Law mention the exodus from Egypt in connection with interest, fringes and weights? The Holy One, blessed be He, declared, ‘It is I who distinguished in Egypt between the first-born and one who was not a first-born; even so, it is I who will exact vengeance from him who ascribes his money to a Gentile and lends it to an Israelite on interest, or who steeps his weights in salt, or who [attaches to his garment threads dyed with] vegetable blue and maintains that it is [real] blue.’</p>	<p><u>תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף סא עמוד ב</u></p> <p>אמר רבא: למה לי דכתב רחמנא יציאת מצרים ברבית, יציאת מצרים גבי ציצית, יציאת מצרים במשקלות? אמר הקדוש ברוך הוא: אני הוא שהבחנתי במצרים בין טפה של בכור לטפה שאינה של בכור - אני הוא שעתידי ליפרע ממי שתולה מעותיו בנכרי ומלוה אותם לישראל ברבית, וממי שטומן משקלותיו במלח, וממי שתולה קלא אילן בבגדו ואומר תכלת הוא.</p>

6. Rambam Hilchot Malveh v'Loveh Chap. 4

Halacha 1

Neshech and *marbit* are one in the same, as Leviticus 25:37 states: "Do not give him your money with *neshech* and do not put forth your food at *marbit*." And further on, Deuteronomy 23:20 speaks of: "*Neshech* from money, *neshech* from food, *neshech* from any substance that will accrue."

Why is interest called *neshech*? Because it bites. It causes pain to one's colleague and consumes his flesh. Why did the Torah refer to it with two terms? So that one would commit a twofold transgression when violating this prohibition.

Halacha 2

Just as it is forbidden to give a loan at interest; so, too, it is forbidden to borrow at interest, as Deuteronomy, *ibid.*, states: "Do not offer interest to your brother." According to the Oral Tradition, we learned that this is a warning to the borrower.

Similarly, it is forbidden to act as a broker between the borrower and the lender when interest is involved. Anyone involved, a guarantor, a scribe or a witness transgresses a negative commandment, as Exodus 22:24 states: "Do not lay interest upon him." This is a warning against the witnesses, the guarantor and the scribe.

Thus, we see that a person who offers a loan at interest violates six prohibitions:

"Do not act like a creditor toward him," "Do not give him your money with *neshech*" "Do not put forth your food at *marbit*" "Do not take *neshech* and *tarbit* from him" (Leviticus 25:36), "Do not lay interest upon him," and "Do not place a stumbling block in front of the blind" (Leviticus 19:14).

A person who borrows at interest violates two prohibitions: "Do not offer interest to your brother." "Do not place a stumbling block in front of the blind"

The guarantor, the witnesses and the like violate only the prohibition: "Do not lay interest upon him." Any broker who connects between the lender and the borrower or assists or instructs one of them with regard to making the loan transgresses the commandment: "Do not place a stumbling block in front of the blind"

רמב"ם הלכות מלוה ולוה פרק ד

הלכה א

נשך ומרבית א אחד הוא שנאמר את כספך לא תתן לו בנשך ובמרבית לא תתן אכלך ולהלן הוא אומר נשך כסף נשך אוכל נשך כל דבר אשר ישך, ולמה נקרא שמו נשך מפני שהוא נושך שמצער את חבירו ואוכל את בשרו ולמה חלקן הכתוב לעבור עליו בשני לאוין.

הלכה ב

כדרך שאסור להלוות כך אסור ללוות ברבית שנאמר לא תשיך לאחיד מפי השמועה למדו שזו אזהרה ללוה כלומר לא תנשך לאחיד, וכן אסור להתעסק בין לוה ומלוה ברבית, וכל מי שהיה ערב או סופר או עד בניניהן ה"ז עובר בלא תעשה, שנאמר לא תשימון עליו נשך זו אזהרה אף לעדים ולערב ולסופר, הא למדת שהמלוה בריבית עובר על ששה לאוין: לא תהיה לו כנושה, את כספך לא תתן לו בנשך, ובמרבית לא תתן אכלך, אל תקח מאתו נשך ותרבית, לא תשימון עליו נשך, ולפני עור לא תתן מכשול, והלוה עובר בשנים, לא תשיך לאחיד, ולפני עור לא תתן מכשול, * ערב ועדים וכיוצא בהן אין עוברין אלא משום לא תשימון עליו נשך, וכל מי שהיה סרסור בין שניהם או שסייע אחד מהן או הורהו/הריהו/ עובר משום לפני עור לא תתן מכשול.

<p>Halacha 7</p> <p>Whenever a person writes a promissory note that includes interest, it is as if he documents and has witnesses testify that he denies God, the Lord of Israel. Similarly, whenever a person borrows or lends money at interest in privacy he denies God, the Lord of Israel, and denies the exodus from Egypt, as Leviticus 25:37-38 states: "Do not give him your money with <i>neshech</i>... I am God your Lord, who took you out of the land of Egypt."</p>	<p><u>רמב"ם הלכות מלוה ולוה פרק ז</u></p> <p>הלכה ז כל הכותב שטר רבית ה"ז ככותב ומעיד עליו עדים שכפר בה' אלקי ישראל, וכן כל הלוה ומלוה ברבית בינו לבין עצמן הרי הן ככופרים בה' אלקי ישראל וכפרו ביציאת מצרים שנאמר את כסף לא תתן לו בנשך וגוי אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים.</p>
<p>7. <u>Rema YD 160:1</u></p> <p><i>This [principle] that the borrower transgresses [as well] applies only to Ribbis [proscribed by] Torah law; however, in a case of Ribbis proscribed by Rabbinic law, he only transgresses, "Before a blind man [you shall not place a stumbling block.]"</i></p>	<p><u>רמ"א יורה דעה סימן קס סעיף א</u></p> <p>והא דלוה עובר, דוקא ברבית דאורייתא (ג) אבל ברבית דרבנן ב אינו עובר אלא משום לפני עור וגו' (ויקרא יט, ד).</p>